

Hej,

Har kommunen infört aktiv porrprevention för barn, enligt de tre punkterna nedan, på platser där barn vistas som kommunen är huvudman för?

På internet har barn enkel tillgång till miljontals gratis porrfilmer som ofta innehåller grov sexism, rasism, homofobi och våld bl.a. så kallat "strypsex". Enligt forskning innehöll 89.8%* av alla scener i den vanliga nätpornografin fysisk aggression. Porrindustrins aggressiva marknadsföring når även barn som inte själva söker aktivt efter nätpornografi bl.a. genom pop-up-annonser, enkla sökord t.ex. "xxx" och länkade filmer. Det är även vanligt att barn exponeras genom att ett annat barn visar, det sker ofta i skolan. Enligt Unga Relationer har de flesta 10-åringar idag exponerats för nätpornografi och många tittar regelbundet.

Läkare, psykologer, gynekologer och kriminologer m.fl. vittnar från sitt dagliga arbete med barn om hur nätpornografin genererar en eskalerande fysisk och psykisk hälsokris bland barn. Det är vanligt att barn blir traumatiserade av det grova innehållet i nätpornografin samt att de kopierar det de lär sig i nätpornografin och även utsätter andra barn, ofta utan att förstå att det är fel. Polisen, NOAs, egen kartläggning* visar att skolan är den plats där flest flickor utsätts för sexuella trakasserier utanför hemmet. Barnens MeToo-upprop #kidstoo och #tystiklassen innehåller åtskilliga exempel på en utbredd sexuell utsatthet bland barn i skolor. Många tjejer berättar hur killar exponerar dem för nätpornografi mot deras vilja när lärare inte ser, att de trakasseras med referenser från porrfilmer och att de utsätts fysiskt för porrinspirerade övergrepp i skolan. Kommunstyrelsens ordförande i Falkenberg meddelar att det har rapporterats ett tiotal incidenter per år där killar tvångsvisar nätpornografi för tjejer i skolan och att mörkertalet är stort, något som även rapporteras runt om i landet.

Som kommuninvånare förväntar jag mig att förskola, skola, fritids, bibliotek och andra platser i kommunens regi där barn vistas ska vara en porrfri zon. För att porrfria zoner ska bli realitet är det nödvändigt att kommunen inför aktiv porrprevention genom följande punkter:

- **Inför åldersanpassad regelbunden porrkritisk undervisning och samtal** med barn i kommunens skolor.
- **Installera porrfilter/teknisk lösning** på kommunens digitala enheter och wi-fi-nätverk i verksamheter där kommunen är huvudman.
- **Inför porrfri policy** om att det inte är acceptabelt att spela upp nätpornografi varken via kommunens nätverk, kommunens digitala enheter eller privat teknisk utrustning som t.ex. privat smartphone på de verksamheter som kommunen är huvudman för där barn vistas.

Nedan följer:

1. **Argument för porrfria zoner i kommunens allmänna miljöer**
2. **Källor och referat om att det är olagligt att exponera barn för nätpornografi**
3. **Myter och fakta om porrfilter/teknisk lösning**

Jag hoppas på ett gott samarbete och att vi tillsammans kan göra de allmänna platser som kommunen ansvarar för till porrfria zoner. Jag ser fram emot ert svar!

Vänligen,
Kommuninvånare

1. Argument för porrfria zoner i kommunens allmänna miljöer

- Porrfria zoner **begränsar risken att exponeras** för nätpornografi, rustar och **stärker elevernas kritiska tänkande** gällande nätpornografi.
- Porrfria zoner har ett starkt **normbildande signalvärde**, likt samtyckeslagen, sexköpslagen samt åldersgräns på alkohol och tobak.
- Kommunens verksamhet ska stå för **antivåld, antirasism, jämställdhet och allas lika värde - den vanliga nätpornografins motsats** på samtliga punkter.
- **Det är även olagligt att exponera barn för våld**, mer om det nedan.

2. Källor och referat om att det är olagligt att exponera barn för nätpornografi

- Barnkonventionen blev lag i Sverige 1 januari 2020. Barnets rättigheter i enlighet med **barnkonventionen kräver att vuxna ger barn det skydd från våld som barn har rätt till.** "Konventionsstaterna skall uppmuntra utvecklingen av lämpliga riktlinjer för att **skydda barnet mot information och material som är till skada för barnets välfärd**, med beaktande av bestämmelserna i artiklarna 13 och 18." (artikel 17e)

Porrfilter/teknisk lösning är en viktig åtgärd för att förebygga att barns välfärd skadas av information och material som är skadliga för barn, till exempel den vanliga nätpornografien. (unicef.se/barnkonventionen)

- **Porrbilder får inte sättas upp på allmänna platser som till exempel på anslagstavlor eller väggen på skolor. Den som gör det kan dömas till böter eller fängelse.** (Om brott mot allmän ordning, kapitel 16 paragraf 11)

Digitala bilder och filmer med pornografi på skärmar borde vara likvärdigt med printade pornografiska bilder.

- **Porrfilmer får inte visas på TV vid tidpunkter då barn brukar titta.** (Radio och Tv-lag (2010:696), kapitel 5 paragraf 2)

Nätporren finns alltid tillgänglig för barn på internet, dygnet runt, alltså även på tidpunkter då barn brukar titta.

- **Porrfår inte innehålla bilder av barn. Den som gör, tittar på, sprider, säljer, ger bort eller gör det möjligt för någon att få tag på barnpornografiska bilder gör något olagligt. Som barn räknas enligt lagen den som är under 18 år.** (Brottsbalken, kapitel 6 sexualbrott paragraf 10)

Det kan tyvärr finnas olagliga dokumenterade sexuella övergrepp på barn så kallad "barnporr" tillgängligt för barn på internet via kommunens nätverk och digitala verktyg - trots att tele- och internetleverantörerna måste erhålla filtrering. Det beror bland annat på att kvalitén på leverantörernas filtrering mot "barnporr" varierar. Det är även ofta omöjligt att fastställa identitet och ålder på medverkande i den vanliga nätpornografien. Det är vanligt att deltagarna i porrfilmer är minderåriga och offer för människohandel då det ofta saknas åldersverifiering och samtyckesverifiering för de medverkande på de stora porrsajterna.

- **Man får inte sprida porr som visar sexuellt våld eller tvång där någon till exempel riskerar att skadas.** (Brott mot allmän ordning, kapitel 16 paragraf 10 c)

Forskning visar att 89.8% av alla scener i nätpornografen innehöll fysisk aggression** som bland annat slag, stryptag, "ass-to-mouth" och "gagging". När journalist Katarina Wennstam gjorde research bland den vanliga nätporren på de stora porrsajterna fann hon mycket grovt våld, hon skriver bl.a. "Jag har inte alltid varit säker på att hon kommer att överleva tills filmen är slut."***

3. Myter och fakta om porrfilter/teknisk lösning

Myt: Porrfilter/teknisk lösning tar alltid bort HBTQI-information och sexualupplysningsidor.

Fakta: Det är **enkelt att kontrollera** att ett porrfilter/teknisk lösning inte tar bort sidor med sexualupplysning och HBTQI-information t.ex. umo.se, rfsu.se, rfsi.se och snaf.se. **Det går att korrigera** om en viss webbsida skulle tas bort av misstag.

Myt: Porrfilter/teknisk lösning är kontraproduktivt på grund av att samtalen skulle utebli.

Fakta: Forskning från Uppsala universitet**** visar att nästan inga av barnen i studien hade pratat med en vuxen om pornografi någon gång. Alltså, **samtalen uteblir oftast oavsett om det finns porrfilter/teknisk lösning eller ej - om inte vuxna initierar samtalen.** Därför är det viktigt att all porrprevention innehåller en helhetslösning som både begränsar tillgången och porrkritiska samtal.

Myt: Porrfilter/teknisk lösning fungerar inte

Fakta: **Porrfilter har en betydande effekt, framför allt risken för ofrivillig exponering** särskilt bland de yngre barnen. **Exempelvis stoppades 10.200 sökningar på pornografiska webbsidor i Karlstads kommunkoncerns nätverk under april 2020.** Vad är definitionen på att "fungera"? Om den är 100% så är det mycket i kommunens verksamhet som inte "fungerar" men som ändå används på grund av att det har en betydande effekt. Det finns inget porrfilter/teknisk lösning som är 100% vattentätt precis som det inte finns något Systembolag som är 100% vattentätt. Den som vill ta sig runt ett porrfilter kommer alltid kunna göra det, men samhället begränsar olika saker som är skadliga för barn så gott det går. Porrfilter/teknisk lösning har även ett viktigt **normbildande signalvärde**. Det finns olika porrfilter/tekniska lösningar som har mer eller mindre effekt, därför är det viktigt att **testa valt alternativ regelbundet** och kombinera porrfilter/teknisk lösning med åldersanpassade regelbundna porrkritiska samtal och porrfri policy. Kontakta Sveriges Kommuner och Regioner för vägledning om val av porrfilter/teknisk lösning.

Källor:

*https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/lagesbild-over-sexuella-ofredanden.pdf

**<http://unizon.se/engagera-dig/resurser-och-material/10-sammanfattande-punkter-fran-forskningen-om-porr-och>

***<https://www.expressen.se/kultur/qs/sa-radikaliseras-man-av-valdsporren/>

****Magdalena Mattebo, Uppsala universitet, 2016

Mer information:

Det här dokumentet är framtaget av barnrättsorganisationen Porrfri Barndom i november 2018. För mer information om barns ofrivilliga exponering för nätpornografi, barns porrkonsumtion och dess hälsokonsekvenser för barn samt referenser till ovan vänligen besök: <https://www.porrfribarndom.se/>